

Súd: Krajský súd Prešov  
Spisová značka: 22Co/42/2024  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8221200462  
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 10. 2025  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Kandriková  
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2025:8221200462.1

## ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Kandrikovej a členov senátu JUDr. Michala Boroňa a JUDr. Marianny Hirkovej v spore žalobkyne: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XX, D., zastúpenej: JUDr. Vladimír Poch, advokát so sídlom Hviezdoslavova 3, Bardejov, proti žalovaným: 1) A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. XXXX/XX, D., 2) A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. XXXX/XX, D., 3) F. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. E. XXXX/XX, D., 4) H. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. XXXX/XX, D., všetci žalovaní zastúpení: JUDr. Mgr. Drahoslav Magdziak, advokát, so sídlom Dlhý rad 16, Bardejov, o určenie neplatnosti právnych úkonov, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Bardejov, č.k. 8C/5/2021-327 zo dňa 22.4.2024 jednohlasne takto

### rozhodol:

I. Potvrdzuje rozsudok vo výroku I.

II. Zrušuje rozsudok vo výroku II. o trovách konania a v rozsahu zrušenia vracia vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

### odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Bardejov (ďalej „súd prvej inštancie“ alebo „súd“) rozhodol, cit.: „I. Súd žalobu z a m i e t a .

II. Žalovaným v 1. až 4. rade p r i z n á v a voči žalobkyňi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.“

2. Súd prvej inštancie uviedol, že v danom prípade išlo o právne posúdenie podanej žaloby s poukazom na ustanovenie § 137 písm. c), resp. písm. d) zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“).

3. Z vykonaného dokazovania mal prvoinštančný súd za preukázané, že medzi žalobkyňou ako predávajúcou a žalovanou v 1. rade ako kupujúcou došlo k dňa 13.04.2018 k uzavretiu kúpnej zmluvy, ktorej predmetom bol prevod vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam na žalovanú v 1. rade. Zároveň prvoinštančný súd poukázal aj na to, že žalobkyňa sa podanou žalobou domáhala aj určenia neplatnosti darovacej zmluvy uzavretej dňa 03.09.2020 medzi žalovanou v 1. rade ako darkyňou a žalovanými v 2. až 4. rade ako obdarovanými, ktorú súdu nepredložila, teda neuniesla svoje tvrdenie ohľadom obsahu tohto právneho úkonu.

4. Ako spornú súd vyhodnotil platnosť zmlúv, pričom v prvom rade bolo potrebné posúdiť prípustnosť podanej žaloby poukazujúc na znenie § 137 písm. c) a § 137 písm. d) CSP. Vo vzťahu k charakteru určovacích žalôb súd uviedol, že v prípade určovacích žalôb, ak súd rozhoduje o zamietnutí žaloby z procesných dôvodov, nie je povinnosťou súdu uviesť, z ktorých dôkazov vychádza a akými úvahami sa

pri hodnotení dôkazov riadi, čo by bolo významné, ak by posudzoval podanú určovaciu žalobu z vecnej stránky (viď uznesenie najvyššieho súdu z 31. mája 2017, sp.zn. 3Obdo/22/2017 ako aj naň nadväzujúce uznesenie ústavného súdu z 15. novembra 2017, sp.zn. I. ÚS 571/2017). Predmetné konštatovanie úzko súvisí s tým, že ak súd zamieťa určovaciu žalobu z procesných dôvodov, je vylúčené, aby súčasne žalobu preskúmaval z vecnej stránky (k tomu obdobne aj rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp.zn. 3Cdon/1338/96).

5. Vo vzťahu k žalobkyňou uplatnenej žalobe o určenie neplatnosti právnych úkonov súd prvej inštancie poukázal na to, že právna úprava obsiahnutá v CSP do značnej miery zmenila náhľad na určovacie žaloby v porovnaní s predchádzajúcou právnou úpravou v ustanovení § 80 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku a aplikácia doktrínálnych, ale aj judikatórnych záverov je v prípade určovacích žalôb podaných po 1.7.2016, t.j. za účinnosti CSP, do značnej miery limitovaná, ak nie až úplne vylúčená. V rozhodovanom spore bola určovacia žaloba žalobkyne podaná na súd dňa 04.03.2021, t.j. za účinnosti Civilného sporového poriadku, a preto je nevyhnuté posúdiť, či sa jedná o určovaciu žalobu podľa ustanovenia § 137 písm. c) alebo písm. d) CSP.

6. Súd prvej inštancie poukázal na to, že „pri určovacej žalobe podľa § 137 písm. c) CSP znie žalobný návrh na určenie, či tu právo je (pozitívna určovacia žaloba), alebo či tu právo nie je (negatívna určovacia žaloba). Keďže žalobca v určovacej žalobe tvrdí existenciu alebo neexistenciu určitého práva, znamená to, že vyhovujúci rozsudok vydaný na jej základe bude mať deklaratórne účinky. Formuláciu petitu na určenie, či tu právo je alebo nie je, je potrebné vykonať tak, aby bolo zrejmé, že súd má určiť aktuálny právny stav (v prítomnom čase)“ [k tomu viď aj TOMAŠOVIČ, M., In: ŠTEVČEK, M., FICOVÁ, S., BARICOVÁ, J., MESIARKINOVÁ, S., BAJÁNKOVÁ, J., TOMAŠOVIČ, M. a kol. Civilný sporový poriadok. Praha: C. H. BECK, 2017, s. 499]. Pokiaľ ide o určovaciu žalobu podľa § 137 písm. d) CSP (ktorú predchádzajúca procesná právna úprava výslovne neupravovala), je potrebné zohľadniť tú skutočnosť, že „zmluvy a iné právne úkony, ich existencia, platnosť či neplatnosť sú právnymi skutočnosťami (§ 2 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Určenie existencie právnej skutočnosti (napr. že právny úkon je neplatný) odporuje vo svojej podstate zásade, že súd má určiť aktuálny právny stav. Pri určení právnej skutočnosti hovorí rozsudok o tom, čo bolo v minulosti, nie však nevyhnutne o tom, čo je v prítomnosti. Preto napr. výrok rozsudku, že kúpna zmluva je neplatná, nemá výpovednú hodnotu, či je v čase jeho vyhlásenia vlastníkom veci žalobca, alebo niekto iný. Z opísaných dôvodov aktuálna právna úprava CSP pripúšťa žalobu na určenie právnej skutočnosti iba za predpokladu, že tak vyplýva z právneho predpisu (najmä z hmotného práva).

7. Pokiaľ ide o neprípustnosť žalôb o určenie neplatnosti právneho úkonu, súd prvej inštancie poukázal aj na aktuálnu judikatúru najvyššieho súdu. Z ustálenej (a konštantnej) judikatúry najvyššieho súdu vyplýva, že: Žaloba o určenie neplatnosti právneho úkonu nie je procesne prípustná podľa úpravy Civilného sporového poriadku. Podľa § 137 písm. d) CSP totiž žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu (k tomu viď uznesenie najvyššieho súdu z 18. decembra 2018, sp.zn. 6Cdo/30/2018, bod 13. odôvodnenia); Podľa novej právnej úpravy nie je možné žalovať neplatnosť právnych úkonov, ak to nevyplýva z osobitného predpisu (k tomu viď uznesenie najvyššieho súdu z 29. januára 2020, sp.zn. 4Cdo/17/2019, bod 17. odôvodnenia); Oproti pôvodnej právnej úprave v Občianskom súdnom poriadku rozlišuje žaloby na určenie práva (§ 137 písm. c) CSP) a žaloby na určenie právnej skutočnosti (§ 137 písm. d) CSP). U žalôb na určenie práva nová právna úprava zotrvala na preukázaní naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení (s výnimkou, ak tento naliehavý záujem vyplýva z osobitného predpisu). U žalôb na určenie právnej skutočnosti podmienila nová právna úprava možnosť ich podania vtedy, ak požadované určenie právnej skutočnosti vyplýva z osobitného predpisu. Podľa novej právnej úpravy nie je možné žalovať neplatnosť právnych úkonov, ak to nevyplýva z osobitného predpisu (k tomu viď uznesenie najvyššieho súdu zo 14. apríla 2021, sp.zn. 9Cdo/7/2021, bod 18.1. odôvodnenia). Zohľadňujúc vyššie citované doktrínálne ako aj judikatórne závery súd prvej inštancie skonštatoval, že žaloba žalobkyne o určenie neplatnosti kúpnej zmluvy a darovacej zmluvy nie je žalobou podľa ustanovenia § 137 písm. c) CSP, keďže sa ňou nedomáha určenia, či v danej veci právo je alebo nie je, ako to v prípade žaloby podľa § 137 písm. c) CSP vyžaduje zákon. Predmetnou žalobou sa podľa prvoinstančného súdu žalobkyňa domáhala určenia právnej skutočnosti (neplatnosti právneho úkonu) s poukazom na znenie ustanovenia § 137 písm. d) CSP. Žaloba o určenie právnej skutočnosti však je procesne prípustná len v prípade, že to vyplýva z osobitného predpisu. V predmetnej veci však podľa súdu prvej inštancie nevyplýva z osobitného predpisu - či už zo zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník alebo zo zákona č. 182/1993

Z.z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov alebo z iného právneho predpisu - oprávnenie žalobkyne domáhať sa určenia neplatnosti kúpnej zmluvy, ktorou previedla vlastnícke právo k nehnuteľnosti, ako ani neplatnosti následne uzatvorenej darovacej zmluvy. Preto konštatoval, že žaloba žalobkyne o určenie neplatnosti právnych úkonov je v rozhodovanom spore procesne neprípustná a nemá účel určovacej žaloby (ktorá má byť zameraná na to, či tu právo určitej osoby je alebo nie je).

8. Vo vzťahu k právnemu záujmu, ako podmienky prípustnosti určovacieho návrhu podľa § 137 písm. c) CSP, prvoinštančný súd uviedol, že tento musí byť naliehavý. Podľa názoru súdu má uplatnená žaloba, ktorou sa žalobkyňa domáha určenia, neplatnosti právnych úkonov povahu (len) predbežnej otázky vo vzťahu k existencii práva alebo povinnosti a nie je teda daný naliehavý právny záujem na vyriešení (určení) tejto predbežnej otázky. Stav ohrozenia práva žalobkyne alebo neistota v jej právnom postavení sa samotným vyriešením tejto predbežnej otázky definitívne neodstráni. Nedostatok naliehavého právneho záujmu predstavuje dôvod, ktorý bez ďalšieho vedie k zamietnutiu žaloby. Súd prvej inštancie dospel k záveru o procesnej neprípustnosti podanej žaloby, čo má za následok jej zamietnutie v celom rozsahu.

9. O nároku na náhradu trov konania prvoinštančný súd rozhodol podľa ustanovenia § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP s tým, že žalovaní v 1. až 4 rade mali plný úspech vo veci, preto im priznal voči procesne plne neúspešnej žalobkyňi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

10. Proti tomuto rozsudku podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobkyňa z dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b), e) a h) CSP. Žalobkyňa opísala predstieranie pri právnom úkone ako rozpor (nezhodu) medzi vôľou a jej prejavom. Simulovaný právny úkon môže trpieť vadami vôle, alebo tiež vadami prejavu vôle. Poukázala na svoj list, ktorý adresovala I. B. a ktorý potvrdil tú skutočnosť, že k svojej dcére mala absolútnu dôveru, mala k nej blízky vzťah a čo sa týka žalovaných, tým neverila. Žalovaní svojím konaním (výmena zámku na dverách) jasne deklarovali, aký majú k žalobkyňi citový vzťah a žalobkyňa nemala žiaden dôvod, aby im byt dobrovoľne predala. V konaní nebola preukázaná dojednaná kúpna cena, keďže žalobkyňa nemala úmysel byt predáť. Opakovane sa vyjadřila, že nevie, kde sú peniaze vo výške 10.000,- €, kto ich na účet zaslal a kto ich následne vybral. Vzhľadom na skutočnosť, že žalobkyňa je osoba vyššieho veku a neovláda elektronickú manipuláciu s finančnými prostriedkami, nemala absolútne vedomosť, že na jej účet bolo vložených 10.478,80 € a následne 10.242,69 € bolo vybraných. V ďalšej časti odvolania žalobkyňa opísala predmet kúpnej zmluvy a poukázala na okolnosti, kedy sa po predaji nehnuteľností zmenilo správanie žalovanej v 1. rade k horšiemu. Išlo podľa žalobkyne výlučne o majetkový prospech, nakoľko nikdy nemala žiaden záujem, aby sa o žalobkyňu riadne postarala. Momentálne je jej stav taký, že so žalovanými nebýva, dlhšiu dobu sa zdržiavala u dcéry I. B. a momentálne je v sociálnom zariadení. Čo sa týka samotnej kúpnej zmluvy, o neplatnosť ktorej ide, je potrebné podľa žalobkyne uviesť, že nebola naplnená podstatná náležitosť kúpnej zmluvy v zmysle príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka, a to kúpna cena za kúpu predmetnej nehnuteľnosti. Žalobkyňa má za to, že išlo iba o simulovaný úkon, nakoľko následne dňa 03.07.2018 bola rovnaká suma z jej účtu odpísaná platobným príkazom na úhradu bez vedomia žalobkyne. Kúpna cena bola podľa žalobkyne nielen neprimerane nízka, ale reálne ani nebola žalobkyňi ako predávajúcej nikdy uhradená. Žalobkyňa navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na nové konanie.

Žalobkyňa listom podaným na súde dňa 05.06.2024 predložila doplnenie k odvolaniu proti rozsudku, v ktorom namietala okolnosť, že byt predávala za 10.000,- €, ktorá nezodpovedala skutočnej hodnote bytu. Namietala, že bolo preukázané, že určovacia žaloba je prípustná, lebo ide o spornosť práva k nehnuteľnostiam, nakoľko rozsudkom sa zosúladí stav katastra s právnym stavom o zakúpení jej bytu. Mala za to, že žalovaná v 1. rade sa podvodom dostala k jej bytu. Tvrdila, že splnila naliehavý právny záujem a že nebol daný dôvod neprípustnosti podanej žaloby a zotrvala na tvrdení, že kúpna zmluva je absolútne neplatná. Záverom sa pripojila k odvolaciemu návrhu na zrušenie napadnutého rozsudku.

11. Žalovaní sa k odvolaniu žalobkyne nevyjadřili.

12. Krajský súd v Prešove ako odvolací súd (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§

385 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli a webovej stránke odvolacieho súdu a dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne nie je dôvodné.

13. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesprávnym procesným postupom súdu, nesprávnym právnym posúdením a nevykonaním navrhovaných dôkazov, posúdil, či v konaní pred súdom prvej inštancie boli splnené procesné podmienky, či boli aplikované príslušné právne predpisy a či prvoinštančný súd svoje rozhodnutie odôvodnil, to s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II. ÚS 78/05).

14. Podľa § 137 CSP žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o

- a) splnení povinnosti,
- b) nároku na usporiadanie práv a povinností strán, ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu,
- c) určenia, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu, alebo
- d) určenia právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu.

15. Podľa § 387 ods. 2 CSP ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

16. V rámci aplikačnej a rozhodovacej praxe súdov SR je dlhodobo a konštantne rešpektovaná procesná zásada, že naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu. Je tomu tak v prípade, ak právny predpis určitú osobu oprávňuje alebo zaväzuje podať určovaciu žalobu. Uvedená zásada má svoj odraz vo výslovnom texte CSP, konkrétne v ust. § 137 písm. c), kde je výslovne uvedené, že naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu. Vo všeobecnosti platí, že žalobca má naliehavý právny záujem na určení, či tu právo je, alebo nie je vtedy, ak je tvrdené právo neisté alebo ohrozené za predpokladu, že vyhovujúcim určovacím rozsudkom možno túto neistotu alebo ohrozenie odstrániť. Cieľom určovacích žalôb pri nehnuteľnostiach je spravidla dosiahnutie zhody zápisu vo verejnom registri so skutočným právnym stavom. Žaloba žalobkyne s uplatneným žalobným petitom nebola spôsobilá túto zmenu nijako privodiť, keďže žalobkyňa výslovne argumentovala dôvodmi neplatnosti obidvoch zmlúv (nízka kúpna cena, simulácia právneho úkonu) a v petite sa výslovne domáhala určenia neplatnosti obidvoch namietaných zmlúv, ktorých predmetom bol prevod nehnuteľností.

17. Súd prvej inštancie podrobne a vyčerpávajúcim spôsobom vysvetlil dôvody, pre ktoré musela byť žaloba žalobkyne o určenie neplatnosti Kúpnej a Darovacej zmluvy zamietnutá, to z dôvodu neexistencie žiadneho osobitného právneho predpisu, z ktorého by vyplývalo oprávnenie žalobkyne k podaniu žaloby o určenie právnej skutočnosti (neplatnosti Kúpnej zmluvy a neplatnosti Darovacej zmluvy). Súd prvej inštancie správne vyhodnotil, že žaloba žalobkyne je žalobou podľa ust. § 137 písm. d) CSP. Zo žaloby jednoznačne vyplýva, že žalobkyňa sa domáhala vyslovenia neplatnosti zmlúv ako právnych skutočností. Platí, že ak bol zápis vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností na kupujúceho vykonaný na základe neplatnej kúpnej zmluvy, predávajúci môže žalovať kupujúceho, že je vlastníkom nehnuteľností žalobou o určenie práva, v dnom prípade vlastníckeho práva podľa ust. § 137 písm. c) CSP. Takýto žalobný petít z obsahu žaloby nevyplýva. Predávajúci nemá k dispozícii žalobu o určenie neplatnosti kúpnej zmluvy. Navrhovaný výrok, že kúpna a darovacia zmluva sú neplatné, nemá výpovednú hodnotu, či bola v čase vyhlásenia rozsudku vlastníkom nehnuteľností žalobkyňa, alebo niekto iný.

18. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, a záverom súdu prvej inštancie o tom, že uplatnená žaloba, ktorou sa žalobkyňa domáhala určenia neplatnosti právnych úkonov, je žalobou nesprávnou, nakoľko zo žiadneho osobitného predpisu nevyplýva oprávnenie žalobkyne na určenie neplatnosti zmlúv ako právnych skutočností. Odvolací súd dodáva, že táto žaloba by nemohla obstať, ani keby sa posudzovala podľa ust. § 137 písm. c) CSP, nakoľko žalobný petít mal povahu (len) predbežnej otázky vo vzťahu k existencii práva alebo povinnosti a nie je teda daný ani naliehavý právny záujem na vyriešení (určení) tejto predbežnej otázky. Stav ohrozenia

práva žalobkyne alebo neistota v jej právnom postavení sa samotným vyriešením tejto predbežnej otázky definitívne neodstráni. Nedostatok naliehavého právneho záujmu by bol tým dôvodom, ktorý bez ďalšieho viedol k správne zamietnutiu žaloby žalobkyne aj podľa ust. § 137 písm. c) CSP.

19. Ďalšie odvolacie námietky žalobkyne, ktoré predložila súdu po podaní odvolania nemajú vplyv na vecnú správnosť rozhodnutia. Judikatúra súdov vrátane európskeho súd nevyžaduje, aby na každý argument strany bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia (porov. rozsudok Georgiadis proti Grécku z 29. mája 1997, sťažnosť č. 21522/93, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997-III; rozsudok Higginsová a ďalší proti Francúzsku z 19. februára 1998, sťažnosť č. 20124/92, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1998-I; uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 23. júna 2004 sp. zn. III. ÚS 209/04).

20. Z uvedených dôvodov odvolací súd potvrdil napadnutý rozsudok vo výroku I., ktorým súd žalobu zamietol ako vecne správny postupom vyplývajúcim z ust. § 387 ods. 1 a 2 CSP

21. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

22. Podľa § 257 CSP výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

23. Jediným zákonným postupom ako procesne úspešnej strane, resp. strane, ktorá procesne nezavinila zastavenie konania, nepriznať náhradu trov konania, je ex offio skúmanie existencie podmienok v zmysle ust. § 257 CSP, t.j. dôvodov hodných osobitného zreteľa.

24. Odvolací súd zástava názor, že súdu priamo zo zákona vyplýva povinnosť pri rozhodovaní o náhrade trov konania skúmať i (ne)existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa v zmysle § 257 CSP. V žiadnom spore sa strana sporu nemôže spoliehať na to, že zmiernujúce ustanovenie § 257 CSP sa jej nedotkne.

25. Zákon v ustanovení § 257 stanovuje dve základné podmienky, z ktorých by mal súd vychádzať, ak chce uvedené moderačné právo využiť. Musí ísť o dôvody hodné osobitného zreteľa a musí ísť o výnimočné okolnosti. Výklad týchto podmienok ponecháva zákon na súdnej praxi. Je preto vecou vždy konkrétneho prípadu, či dôjde k takým okolnostiam, ktoré budú podkladom na rozhodnutie súdu o zmiernení účinkov právnych noriem, ktoré upravujú náhradu trov konania. Súdna prax zdôraznila aj to, že pri skúmaní existencie podmienok hodných osobitného zreteľa pri rozhodovaní o náhrade trov konania podľa § 257 CSP treba prihliadať v prvom rade na majetkové, sociálne, osobné a ďalšie pomery všetkých strán sporu, a treba vziať do úvahy nielen pomery toho, kto by mal trovy konania zaplatiť, ale treba zohľadniť aj dopad takéhoto rozhodnutia najmä na majetkové pomery oprávnenej strany sporu. Významnými z hľadiska aplikácie § 257 CSP sú tiež okolnosti, ktoré viedli k uplatneniu nároku (práva) na súde, postoj strán sporu v priebehu konania a pod.

26. Odvolací súd konštatuje že z hľadiska existencie dôvodov hodných osobitného zreteľa podľa § 257 CSP je významnou skutočnosťou aj charakter sporu a podiel oboch strán na vzniku a priebehu sporu a okolnosti, ktoré žalobcu uviedli k uplatneniu nároku (práva) na súde.

27. Z obsahu odôvodnenia napadnutého rozsudku nevyplýva, ako sa súd prvej inštancie vysporiadal s uvedenými skutočnosťami ako s potenciálnymi dôvodmi hodnými osobitného zreteľa, ktoré zakladajú aplikáciu ust. § 257 CSP a ani s ďalšími prípadnými dôvodmi jeho aplikácie. V odôvodnení súd prvej inštancie konštatoval len všeobecne, že nezistil žiaden dôvod pre použitie ustanovenia § 257 CSP.

28. Obsahové náležitosti rozsudku určuje ustanovenie § 220 CSP. Ich správnosť a úplnosť je predpokladom vykonateľnosti a preskúmateľnosti rozhodnutia. Či je rozhodnutie preskúmateľné alebo nie, sa dá zistiť len z jeho odôvodnenia.

29. Keďže nedostatočné zdôvodnenie rozhodnutia je potrebné hodnotiť ako nesprávny procesný postup súdu, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie vo výroku II. o trovách konania postupom vyplývajúcim z ustanovenia § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušil a v rozsahu zrušenia vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 CSP).

30. Žalobkyňa je starobnou dôchodkyňou vo veku XX rokov žijúcou v domove sociálnych služieb, matkou žalovanej v 1. rade a starou matkou žalovaných v 2. až 4. rade. Odvolací súd má za to, že súd prvej inštancie opomenul prihliadnuť na možnosť existencie dôvodov hodných osobitného zreteľa a prípadnej aplikácie ust. § 257 CSP pri posúdení povinnosti žalobkyne nahradiť inak procesne úspešným žalovaným trovy prvoinštančného konania. V ďalšom konaní bude povinnosťou súdu prvej inštancie opätovne posúdiť sociálne a ekonomické pomery žalobkyne, spoločne so skutočnosťou, že strany sporu sú rodinnými príslušníkmi v blízkom príbuzenskom vzťahu a až následne opätovne rozhodnúť o trovách konania.

31. Prvoinštančný súd, ktorý je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 CSP) v novom rozhodnutí rozhodne aj o trovách odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

32. Rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

#### **Poučenie:**

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).